קיצור שלחן ערוך — דיני הפסקות בברכות קריאת שמע ובקריאת שמע

קיצור שלחן ערוך · להדפסה · מבית דוד

קְרִיאַת שְׁמַע וּשְׁלֹשׁ בְּרָכוֹתֶיהָ שֶׁהֵן: יוֹצֵר אוֹר, אַהֲבָה רַבָּה, אֱמֶת וְיַצִּיב, (וְכֵן בְּמַעֲרִיב קְרִיאַת שְׁמַע וּבִרְכוֹתֶיהָ) הֵן חֲמוּרִים יוֹתֵר מִפְּסוּקֵי דְּזִמְרָה, וְהֵן נֶחְלָקִים לִפְרָקִים, וְאֵלּוּ הֵן בֵּין הַפְּרָקִים, בֵּין יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת לְאַהֲבָה רַבָּה, בֵּין הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה, לִשְׁמַע יִשְׂרָאֵל, בֵּין וּבְשָׁעָרֶיךָ לְוָהָיָה אִם שָׁמֹעַ, בֵּין עַל הָאָרֶץ לְוַיֹּאמֶר.

בֵּין הַפְּרָקִים מֻתָּר לוֹמַר אָמֵן, עַל כָּל בְּרָכָה שֶׁהוּא שׁוֹמֵעַ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן דְּמֻתָּר לַעֲנוֹת לְקֻדָּשָׁה וּלְקַדִּישׁ וּלְבָרְכוּ, אֲבָל בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ לֹא יֹאמַר וְגַם אִם שׁוֹמֵעַ שֶׁהַקָּהָל אוֹמְרִים קְרִיאַת שְׁמַע. לֹא יֹאמַר עִמָּהֶם אֶת הַפָּסוּק שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, אֶלָּא יֹאמַר מַה שֶּׁהוּא אוֹמֵר בְּקוֹל רָם כְּדֶרֶךְ שֶׁאוֹמְרִים הַקָּהָל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, שֶׁיְּהֵא נִרְאֶה כְּאִלּוּ קוֹרֵא עִמָּהֶם. (ס"ה ס"ו ופרמ"ג סִימָן נ"א ומג"א סִימָן רל"ו)

בְּאֶמְצַע הַפֶּרֶק, אֵינוֹ עוֹנֶה אָמֵן רַק אַחַר בִּרְכַּת הָאֵל הַקָּדוֹשׁ, וְאַחַר בִּרְכַּת שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, וּבְקַדִּישׁ יֹאמַר: אָמֵן יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרָךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא, וּכְשֶׁאוֹמֵר הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן, יֹאמַר גַּם כֵּן אָמֵן, וּשְׁאָר אָמֵנִים שֶׁבְּקַדִּישׁ לֹא יַעֲנֶה, שֶׁאֵינָם מֵעִקַּר הַקַּדִּישׁ, וּבְקֻדָּשָׁה יִשְׁתֹּק וְיִשְׁמַע מֵהַשְּׁלִיחַ צִבּוּר, וְיֹאמַר עִם הַקָּהָל קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ ה' צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְיִשְׁתֹּק וְיֹאמַר עִם הַקָּהָל בָּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ, וְיוֹתֵר לֹא יֹאמַר, שֶׁאֵינוֹ מֵעִקַּר הַקֻּדָּשָׁה, וְאִם שׁוֹמֵעַ בָּרְכוּ, בֵּין מִן הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר בֵּין מִן הָעוֹלֶה לַתּוֹרָה, עוֹנֶה בָּרוּךְ ה' הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד וְגַם אָמֵן, שֶׁאַחַר בִּרְכוֹת הָעוֹלֶה, וְאִם הַקָּהָל אוֹמְרִים מוֹדִים, יִשְׁחֶה גַּם כֵּן. וְיֹאמַר מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וְלֹא יוֹתֵר, וְאִם שׁוֹמֵעַ קוֹל רַעַם יֵשׁ אוֹמְרִים דְּמֻתָּר לוֹ גַּם כֵּן לְהַפְסִיק וּלְבָרֵךְ וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּלֹא יַפְסִיק בָּזֶה. (בכור שור).

אֵלּוּ הַהַפְסָקוֹת שֶׁאָמַרְנוּ שֶׁמֻּתָּר לְהַפְסִיק בְּאֶמְצַע הַפֶּרֶק, אִם הוּא בַּבְּרָכוֹת, יְכַוֵּן שֶׁיְּהֵא הַהֶפְסֵק הֵיכָא דְּסָלִיק עִנְיָנָא, וְאִם הוּא בִּקְרִיאַת שְׁמַע, יְכַוֵּן שֶׁיְּהֵא הַהֶפְסֵק בֵּין פָּסוּק לְפָסוּק, וְאִם אִי אֶפְשָׁר מֻתָּר לוֹ לְהַפְסִיק אֲפִלּוּ בְּאֶמְצַע הַפָּסוּק, וְיַתְחִיל אַחַר כָּךְ מִתְּחִלַּת הַפָּסוּק.

מַה שֶּׁאָמַרְנוּ שֶׁמֻּתָּר לְהַפְסִיק בְּאֶמְצַע הַפֶּרֶק לִדְבָרִים שֶׁאָמַרְנוּ, אֵינוֹ הַדִּין בַּפָּסוּק שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי בָּהֶם אָסוּר לְהַפְסִיק בְּכָל עִנְיָן, וַאֲפִלּוּ הַמֶּלֶךְ שׁוֹאֵל בִּשְׁלוֹמוֹ לֹא יַפְסִיק לְהָשִׁיבוֹ, וּבֵין אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם לֶאֱמֹת וְיַצִּיב גַּם כֵּן לֹא יַפְסִיק כְּלָל מִשּׁוּם דִּכְתִיב בַּקְרָא ה' אֱלֹהִים אֱמֶת לְכָךְ אֵין מַפְסִיקִין בֵּין אֱלֹהֵיכֶם לֶאֱמֹת, וְנָכוֹן לְזָהֵר שֶׁלֹּא לְהַפְסִיק, עַד לְאַחַר שֶׁאָמַר, גַּם תֵּבֵת וְיַצִּיב, (לְפִי שֶׁגַּם הוּא לְשׁוֹן אֱמֶת) וְאַחַר כָּךְ יָכוֹל לְהַפְסִיק, כְּמוֹ בְּמָקוֹם אַחֵר בְּאֶמְצַע פֶּרֶק (דִּין לִשְׁאֹל בִּשְׁלוֹם וּלְהָשִׁיב שָׁלוֹם, בַּזְּמַן הַזֶּה אֵין מַקְפִּידִין, וְאֵין לְהַפְסִיק בָּזֶה אֲפִלּוּ בֵּין הַפְּרָקִים) (סִימָן ס"ו).